

GHID

Implementarea REP pentru echipamente electrice și electronice

2025

Cuprins

<u>Introducere</u>	03
<u>Ce este REP pentru EEE-uri și beneficiile implementării</u>	06
<u>REP în legislația națională</u>	10
<u>Identificarea obligațiilor REP pentru producători</u>	13
<u>Practici sustenabile</u>	24
<u>Resurse utile</u>	26

Abrevieri

AM	Agencia de Mediu
APL	Autoritatea Publică Locală
DEEE	Deșeuri de Echipamente Electrice și Electronice
EEE	Echipamente Electrice și Electronice
IPM	Inspectoratul pentru Protecția Mediului
PO	Plan de Operare
PNGD	Program Național pentru Gestionare Deșeuri 2023-2027
REP	Responsabilitatea Extinsă a Producătorului
SC	Sistem Colectiv
SI	Sistem Individual
SIAMD	Sistem Informațional Automatizat „Managementul Deșeurilor”
SMID	Sistem de management integrat al deșeurilor municipale
UE	Uniunea Europeană

Introducere

Responsabilitatea Extinsă a Producătorului (REP) pentru echipamente electrice și electronice (EEE) reprezintă un mecanism cheie pentru gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE) rezultate din plasarea acestor produse pe piață, fiind reglementată în Republica Moldova prin Hotărârea Guvernului nr. 212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (intrat în vigoare din 23.08.2021).

Acest Ghid oferă un suport practic producătorilor și importatorilor din Republica Moldova în procesul de implementare eficientă a mecanismului de Responsabilitate Extinsă a Producătorilor (REP), în conformitate cu prevederile cadrului legal național. Documentul detaliază obligațiile specifice, evidențiază beneficiile economice și de mediu, și propune soluții sustenabile care transformă conformitatea legislativă într-o oportunitate pentru creștere și inovare.

Ghidul „Implementarea REP pentru echipamente electrice și electronice” a fost elaborat în cadrul proiectului „Îmbunătățirea cunoștințelor privind implementarea REP în afaceri”, implementat de A.O. Centrul de instruire și consultanță E-CIRCULAR cu sprijinul Programului USAID Reforme Instituționale și Structurale în Moldova (MISRA). Responsabilitatea cu privire la conținut nu reflectă neapărat opinia USAID sau a Guvernului Statelor Unite.

Termeni cheie

Deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE)

echipamente electrice și electronice care constituie deșeuri, inclusiv toate componentele, subansamblurile și produsele consumabile parte integrantă a echipamentelor în momentul în care acestea devin deșeuri.

Distribuitor

persoană fizică sau juridică din lanțul de aprovizionare care face disponibile pe piață echipamente electrice și electronice. Această definiție nu împiedică un distribuitor să fie în același timp și producător

Deșeuri istorice

DEEE provenite de la EEE introduse pe piața națională înainte de data intrării în vigoare a Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, aprobat prin HG 212/2018

Echipamente electrice și electronice (EEE)

echipamente a căror funcționare corespunzătoare depinde de curenți electrici sau câmpuri electromagnetice și echipamente de generare, transport și de măsurare a acestor curenți și câmpuri, proiectate pentru a fi utilizate la o tensiune mai mică sau egală cu 1 000 volți curent alternativ sau 1 500 volți curent continuu.

Producător

persoană fizică sau juridică, indiferent de tehnica de vânzare utilizată, inclusiv prin comunicare la distanță, care fabrică și vinde echipamente electrice și electronice sub propria marcă; revinde sub propria marcă echipamente produse de alți furnizori, vinde un obiect cumpărat (revânzător), nefiind considerat „producător”; importă ori exportă EEE, cu titlu profesional, în sau din Republica Moldova; vinde EEE prin mijloace de comunicare la distanță direct gospodăriilor particulare sau utilizatorilor în afara gospodăriilor particulare, în Republica Moldova, și are sediul într-un alt stat.

Termeni cheie

Plasare pe piață a unui EEE

acțiunea de a face disponibil pe piață, pentru prima dată, contra cost sau gratuit, un echipament electric ori electronic în vederea distribuirii și/sau utilizării. Echipamentele fabricate exclusiv pentru un agent economic care își aplică denumirea/marca pe echipament se consideră a fi introduse pe piața națională de către acesta.

Obiectiv de valorificare

cantitatea totală de DEEE-uri valorificate, raportată la cantitatea totală de DEEE-uri generată

Reciclare

orice operațiune de valorificare prin care deșeurile sunt transformate în produse, materiale sau substanțe pentru a-și îndeplini funcția lor inițială sau pentru alte scopuri. Aceasta include retratarea materialelor organice, dar nu include valorificarea energetică și conversia în vederea folosirii materialelor drept combustibil sau pentru operațiunile de rambleiere

Sistem colectiv

organizație nonprofit, creată de cel puțin doi producători de EEE, care este înregistrată în Registrul de stat al organizațiilor necomerciale în scopul preluării și îndeplinirii obligațiilor producătorilor de EEE sau ale reprezentanților autorizați care acționează în numele producătorilor cu privire la gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice

Sistem „unul la unul”

sistem prin care, la achiziționarea unui EEE, se preia un DEEE de tip echivalent, îndeplinind aceleași funcții (sau similare) ca echipamentul furnizat

Sistem complementar SMID

sistem dezvoltat în comun cu APL-urile și destinat gestionării deșeurilor generate de utilizarea produselor supuse REP (în particular, **echipamente electrice și electronice**, baterii și acumulatori, ambalaje) pentru asigurarea atingerii țintelor de colectare a deșeurilor

Ce este REP pentru EEE-uri și beneficiile implementării

REP are ca scop aplicarea principiului „Poluatorul plătește” prin transferarea responsabilității și a costurilor financiare ale impacturilor negative asupra mediului către producători.

Ce este REP pentru EEE?

În Republica Moldova, REP pentru EEE este reglementat prin Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și H.G. nr. 212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice.

*„Responsabilitatea extinsă a producătorului reprezintă totalitatea de obligații de ordin financiar și/sau organizatoric impuse producătorilor, în mod individual sau colectiv, pentru recuperarea și valorificarea sau reciclarea produselor scoase din uz sau devenite deșeuri.” **

Mecanismul REP are la bază principiul „poluatorul plătește” prin transferarea responsabilității și a costurilor financiare ale impacturilor negative asupra mediului către producători cu scopul de a reduce impactul negativ asupra mediului și promova economia circulară prin reutilizare și reciclare.

Figura 1 ilustrează fluxul complet al REP pentru EEE și DEEE de la designul produsului până la reciclare și reintroducerea materialelor în procesul de fabricație. În acest proces, producătorul joacă un rol central, fiind responsabil pentru toate etapele, de la finanțare până la gestionarea efectivă a deșeurilor rezultate.

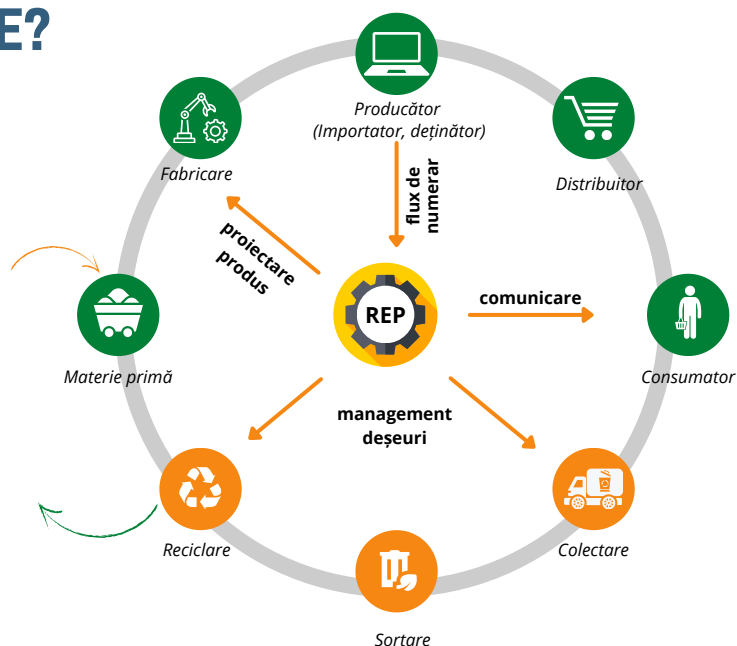

figura 1.

Fluxul REP și gestionarea DEEE

Fiecare etapă a mecanismului REP joacă un rol esențial în gestionarea eficientă a DEEE și în reducerea impactului acestora asupra mediului:

- **Producătorii/distribuitorii**, care proiectează și plasează pe piață EEE și finanțează sistemele de gestionare a DEEE-urilor;
- **Utilizatorii de EEE**, care sunt responsabili să colecteze separat și returneze producătorilor/reciclatorilor DEEE generate;
- **Sisteme colective REP**, care din numele producătorilor membri asigură recuperarea DEEE și gestionarea conformă a acestora;
- **Colectorii / reciclatorii autorizați**, care asigură colectarea și/sau reciclarea DEEE.

**Conform articolului 12, alineatul (2) al Legii nr. 209/2016 privind deșeurile*

Cantitatea de EEE plasate pe piața globală a crescut de la 62 miliarde kg în 2010 la 96 miliarde kg în 2022 și se preconizează că va ajunge la 120 miliarde kg până în 2030. În aceeași perioadă, cantitatea de DEEE generate anual a crescut de la 34 miliarde kg la un record de 62 miliarde kg și se estimează că va ajunge la 82 miliarde kg până în 2030.

Deși s-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește cantitatea de DEEE documentate ca fiind colectate și reciclate formal, crescând de la 8 miliarde kg în 2010 la 14 miliarde kg în 2022, acest progres este umbrit de creșterea rapidă a cantității totale de DEEE.

62 miliarde kg
de DEEE au fost
generate în 2022 la
nivel global

Conform [Studiului privind generarea și gestionarea DEEE în Republica Moldova](#), în anul 2019, au fost plasate pe piață 30,3 mii tone de EEE (8,6 kg per persoană), și au fost generate aproximativ 17,4 mii tone DEEE (4,9 kg per persoană). Cele mai multe DEEE generate au fost din categoria DEEE mici (34%), DEEE de mari dimensiuni (29%) și DEEE de transfer termic (26%).

În Republica Moldova doar 1,9% din total DEEE generate sunt colectate, restul fiind gestionate necorespunzător.

Mecanismul REP contribuie semnificativ la reducerea impactului DEEE asupra mediului, oferind beneficii pe termen lung prin diminuarea poluării și promovarea economiei circulare. Implementat în UE în anii 1990, REP a devenit esențială pentru gestionarea sustenabilă a deșeurilor, incluzând ambalaje, vehicule scoase din uz, baterii și **echipamente electrice și electronice**.

În Republica Moldova, gestionarea DEEE și aplicabilitatea mecanismului REP este reglementată prin [HG nr. 212/2018](#), care stabilește cerințele pentru colectarea, tratarea și reciclarea acestor deșeuri. Implementarea REP impune producătorilor și importatorilor de EEE să asigure colectarea și reciclarea deșeurilor rezultate din plasarea produselor lor pe piață.

La modul practic, REP obligă producătorii de EEE din Republica Moldova să finanțeze și să organizeze colectarea, sortarea și reciclarea DEEE-urilor rezultate din plasarea produselor pe piață, asigurând astfel un proces transparent și eficient pentru gestionarea acestor deșeuri.

4,9 kg
de DEEE generează anual un
cetățean al Republicii Moldova

Beneficii REP

Deși REP implică și costuri suportate de producători, aceasta nu trebuie privită ca o povară. În realitate, mecanismul REP stimulează eficiența proceselor de producție și utilizarea resurselor, ajutând companiile să adopte practici mai sustenabile și să reducă risipa. În plus, investițiile inițiale sunt compensate de economii pe termen lung, acces la piețe mai bine reglementate și îmbunătățirea competitivității. Astfel, REP reprezintă o șansă pentru agenții economici de a se alinia tendințelor globale de sustenabilitate, contribuind atât la protecția mediului, cât și la succesul pe termen lung al afacerilor lor.

BENEFICII DE MEDIU

- Susținerea **colectării eficiente și a tratării ecologice a DEEE-urilor**.
- Creșterea ratelor de **reparare și reciclare**, pentru a reduce risipa și a valorifica mai bine resursele.
- Încurajarea producătorilor să adopte **proiectarea ecologică**, pentru a valorifica materialele valoroase și a reduce amprenta de carbon.
- Contribuția la **tranziția către o economie circulară**, în care resursele sunt utilizate responsabil și deșeurile sunt minimizate.

BENEFICII ECONOMICE

- Taxele REP plătite de producători contribuie la acoperirea costurilor pentru colectarea și tratarea DEEE. Acest lucru **reduce povara financiară** asupra APL (pentru colectarea deșeurilor).
- Producătorii care implementează REP pot plasa pe piață EEE fără restricții și evita amenzi pentru neconformare.
- **Colectare mai eficientă a DEEE**, ceea ce duce la disponibilitatea unor **materii prime secundare de calitate superioară**, contribuind la scăderea costurilor de producție.

BENEFICII SOCIALE

- Atribuire o responsabilitate socială mai mare producătorilor, aplicând **principiul „poluatorul plătește”** și făcându-i direct răspunzători pentru impactul produselor lor asupra mediului.
- **Reduce riscurile de sănătate** generate de gestionarea necorespunzătoare a DEEE, prin implementarea unor soluții sigure și eficiente.
- Promovarea transparenței informației și implicarea comunităților locale în gestionarea sustenabilă a DEEE.

REP în legislația națională

Legislația nu este doar un set de reguli, este o cale de a modela un viitor sustenabil, unde responsabilitatea devine fundamentul schimbării.

Conform [Global e-Waste Monitori 2024](#), 81 de țări au avut în anul 2023 cadru legal privind gestionarea DEEE, în creștere față de 78 țări în 2019. Dintre cele 81 de țări, 67 dispuneau de un instrument legal care reglementa gestionarea DEEE, incluzând prevederi care promovează REP. Cadrul legal național care reglementează mecanismul REP pentru EEE transpune prevederile legislației UE și definește obligațiile producătorilor, metodele de gestionare a a DEEE-urilor și sancțiunile aplicabile pentru neconformare.

1	LEGEA nr. 209/2016 privind deșeurile 	Constituie baza juridică pentru gestionarea deșeurilor în Republica Moldova, inclusiv a EEE. Principalele prevederi relevante pentru REP includ: • Definiția REP și tipuri de produse supuse REP. • Obligatorietatea de înregistrare ca sistem individual sau colectiv. • Obligația producătorilor de a finanța colectarea, reciclarea și valorificarea EEE post-consum. • Stabilirea unor ținte minime de reciclare și valorificare pentru DEEE.
2	H.G. nr. 212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice 	Reglementează în detaliu: • Obligațiile producătorilor, distribuitorilor și importatorilor. • Tipurile de EEE. • Ținte de reciclare și valorificare. • Proceduri de raportare. • Obligatorietatea producătorilor de înregistrare în Lista producătorilor.
3	LEGEA nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului 	Stabilește cadrul legal în Republica Moldova pentru aplicarea principiului „poluatorul plătește” și include cota taxei pentru EEE care în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului (anexa nr. 8).
4	PROGRAMUL de promovare a economiei verzi și circulare în Republica Moldova pentru perioada 2024-2028 	Prevede dezvoltarea mecanismelor de suport și a liniilor de credit preferențiale pentru întreprinderi, vizând eficientizarea utilizării resurselor și creșterea competitivității producției industriale, inclusiv prin aplicarea principiului responsabilității extinse a producătorului. Adoptarea unui sistem integrat și durabil de gestionare a deșeurilor solide poate crea noi oportunități de afaceri, locuri de muncă și poate îmbunătăți mediul și sănătatea.

5	Programul național pentru gestionarea deșeurilor 2023-2027 	Direcții de măsuri prioritare pentru gestionarea DEEE conform <u>PNGD</u> includ: • asigurarea colectării și valorificării DEEE prin intermediul producătorilor individuali și al sistemelor colective, conform Hotărârii Guvernului nr.212/2018; • creșterea ratei de colectare separată a DEEE de la 35% în 2025 până la 45 % în anul 2027; • îmbunătățirea eficienței controlului de mediu la operatorii de gestionare a DEEE, precum și la importatori și/au exportatori de echipamente electrice și electronice, etc.
6	H.G. nr. 501/2019 pentru aprobarea Instrucțiunii cu privire laținerea evidenței și transmiterea datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora 	Informația privind cantitatea și categoriile de deșeuri colectate și tratate de către SC sau SI, stabilite pentru punerea în aplicare a principiului REP va fi raportată în <u>SIAMD</u>.
7	H.G. nr. 99/2018 privind Lista deșeurilor 	Producătorii sunt obligați să încadreze fiecare tip de deșeu generat din propria activitate în codurile din Lista deșeurilor hin H.G. nr. 99/2018. Deșeurile sunt clasificate după categorii, subcategorii și tipuri de deșeuri. <i>Ex: 20 01 23* - echipamente casate cu conținut de clorofluorocarburi</i>
8	Ordin nr. 203/2024 	Ghidul este destinat operatorilor de produse supuse REP, care colectează, depozitează, valorifică în echipamente electrice și electronice, vehiculele scoase din uz și plăcile de polistiren folosite în construcții ce conțin polimeri tratați cu inhibitori de flacără care, la rândul lor, pot conține poluanți organici persistenți.
9	Codul Contravențional Articolul 154.¹ Încălcarea normelor privind REP 1 u.c. = 50 lei	Lipsa unui SI sau SC de gestionare a deșeurilor ori neprezentarea actelor aferente – amendă: 120-180 u.c. pentru persoane fizice sau muncă neremunerată (max. 60 ore); 200-300 u.c. pentru persoane juridice, cu sau fără interdicția desfășurării unei activități (3 luni – 1 an). Neînregistrarea producătorului/distribuitoareului în SIAMD – amendă: 120-180 u.c. pentru persoane fizice sau muncă neremunerată (max. 60 ore); 200-300 u.c. pentru persoane juridice, cu sau fără interdicția desfășurării unei activități (3 luni – 1 an).

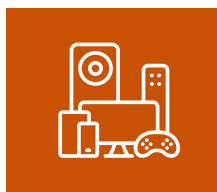
Identificarea obligațiilor REP

REP pentru EEE obligă producătorii să preia responsabilitatea gestionării DEEE rezultate din produse plasate inițial pe piață, contribuind astfel la reducerea impactului asupra mediului și promovarea tranziției spre o economie circulară.

Cine este un Producător de EEE?

Conform legislației în vigoare, responsabilitatea pentru gestionarea DEEE-urilor revine producătorului de EEE, care poate fi :

Agentul economic care produce la nivel național și **plasează pe piață sau distribuie EEE** sub propria marcă.

Agentul economic care **importă EEE, cu titlu profesional.**

Agentul economic care **revinde sub propria marcă** echipamente produse de alți furnizori, vinde un obiect cumpărat (revânzător), nefiind considerat „producător”, atunci când marca producătorului figurează pe echipament.

Agentul economic care **vinde EEE prin mijloace de comunicare la distanță** direct gospodăriilor particulare sau utilizatorilor în afara gospodăriilor particulare, în Republica Moldova, și are sediul într-un alt stat.

Obligațiile Producătorilor de EEE supuse REP

Incadrarea produselor sub prevederile legislației privind REP pentru EEE

H.G. nr.212/2018 definește clar ce produse constituie EEE și ce produse nu sunt considerate EEE. Respectarea acestor definiții ajută agenții economici să raporteze corect cantitățile de EEE introduse pe piață și să își îndeplinească obligațiile legale.

Înregistrarea în Lista producătorilor

AM ține evidența producătorilor de EEE și întocmește **Lista producătorilor** de produse supuse REP prin intermediul **Sistemului informațional automatizat „Managementul deșeurilor”**. La depunerea cererii de înregistrare în Lista producătorilor conform model Anexa nr.7-1 la H.G. nr.212/2018, producătorul obligatoriu va indica modul în care își va asuma responsabilitățile (**individual sau colectiv**).

Organizarea și funcționarea SI sau SC

Producătorii de EEEE care implementează REP în mod individual sau colectiv vor asigura gestionarea DEEE pe tot teritoriul țării, fără a se limita la acele zone în care colectarea și gestionarea deșeurilor sunt cele mai profitabile.

Alocare mijloace financiare necesare implementării REP

Producătorii de EEE care implementează REP în mod individual sau colectiv vor asigura **contribuția financiară** și/sau organizatorică necesară pentru a-și îndeplini obligațiile în materie de REP.

Evidență date EEE produse și plasate pe piață

Producătorii de EEE care implementează REP au obligativitatea să păstreze evidența cantităților de produse puse pe piață timp de 5 ani și să raporteze anual aceste date AM.

Marcarea EEE

Producătorii de EEE care implementează REP vor utiliza simbolul din Anexa nr.13 la H.G.nr.212/2018, care indică faptul că produsul face obiectul unei colectări separate, fiind interzisă eliminarea acestuia.

Obligațiile Producătorilor de EEE supuse REP

Atingerea ȋintelor de colectare și reciclare a DEEE

Producătorii de EEE care implementează REP au obligativitatea de a atinge ținte de colectare și reciclare a DEEE, care trebuie atinse la nivel național, etapizat, conform [Anexei nr. 5 din H.G.nr.212/2018](#).

Organizare programe educaționale și de informare

Producătorii de EEE care implementează REP au obligativitatea informării consumatorilor despre importanța prevenirii formării deșeurilor, rolul colectării separate și returnării DEEE, beneficiile reciclării EEE și cum să recicleze corect, astfel încât acestea să poată fi transformate în noi produse și să reducă impactul asupra mediului.

Proiectare ecologică EEE

Producătorii de EEE au obligativitatea de a introduce în fabricație acele EEE-uri care vor lua în considerare prevederile Legii nr. 151/2014 privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic, inclusiv care să faciliteze operațiunile de demontare și valorificare a componentelor și să prevadă posibilități de reutilizare și reciclare a DEEE, a componentelor și materialelor acestora.

Raportare

Producătorii de EEE care implementează REP raportează anual, până la data de 30 aprilie a anului ce urmează după anul gestionar, în format electronic prin SIAMD conform tabelor din Anexa nr. 7 la H.G. nr.212/2018. Sistemele individuale și colective prezintă suplimentar raportul narativ privind sinteza (descrierea) activităților derulate pentru realizarea responsabilității extinse a producătorului, conform PO.

Ce sunt EEE și DEEE?

Conform H.G. nr. 212/2018, echipamente electrice și electronice reprezintă echipamente a căror funcționare corespunzătoare depinde de curenți electrici sau câmpuri electromagnetice și echipamente de generare, transport și de măsurare a acestor curenți și câmpuri și proiectate pentru a fi utilizate la o tensiune mai mică sau egală cu 1 000 volți curent alternativ sau 1 500 volți curent continuu. Categoriile de EEE reglementate la nivel național cu aplicarea mecanismului REP se împart în **6 categorii***.

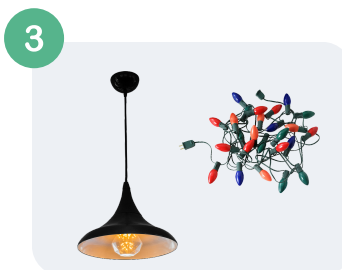
Echipamentele care pot funcționa independent de anumite instalații, precum panourile fotovoltaice, se încadrează în domeniul HG nr. 212/2018. Acestea, incluse în categoria 4 a clasificatorului EEE (echipamente mari), au un rol esențial în tranziția către energia verde. Deși producția globală actuală este de 0,6 miliarde kg/an, aceasta ar putea crește de patru ori, ajungând la 2,4 miliarde kg până în 2030, având o durată de viață estimată de 22 de ani. De asemenea, produsele solare off-grid de mică anvergură, cu durate de viață mai scurte (3-4 ani), ar trebui prioritizate pentru reparații în loc de eliminare.

Ecrane, monitoare și echipamente care conțin ecrane cu o suprafață mai mare de 100 cm²

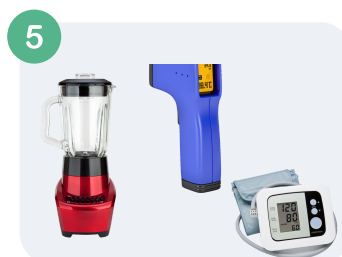
Echipamente de transfer termic

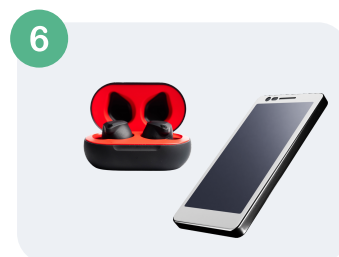
Lămpi

Echipamente de mari dimensiuni (> 50 cm)

Echipamente de mici dimensiuni (< 50 cm)

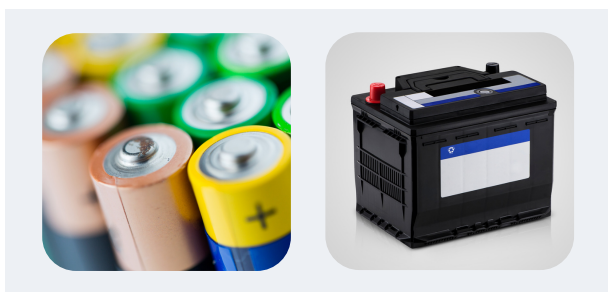

Echipamente informatice și de telecomunicații de dimensiuni mici (< 50 cm)

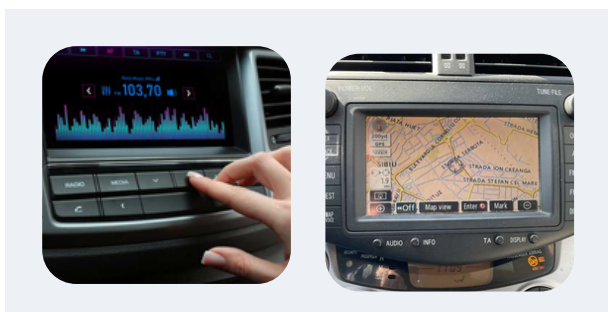
**Clasificarea EEE-urilor în 6 categorii se prezintă în Anexa nr. 5 a Legii 209/2016 privind deșeurile, care transpune și clasificarea din Directiva UE privind DEEE. În HG nr.212/2018 nu au fost operate modificări, respectiv EEE-urile sunt la moment clasificate în 10 categorii. În anul 2025 această clasificare va fi actualizată conform Legii nr.209/2016 privind deșeurile.*

Ce NU sunt EEE-uri?

Pentru aplicarea corectă a prevederilor cadrului legal privind REP este important să înțelegem ce nu este considerat EEE. Un exemplu în acest sens sunt bateriile și alte dispozitive de stocare a energiei electrice, care sunt recunoscute ca fluxuri de deșeuri separate, în principal deoarece necesită un tratament diferit la sfârșitul ciclului de viață. În Republica Moldova, bateriile și acumulatorii sunt reglementați prin HG nr.586/2020.

Atunci când EEE este conceput pentru și instalat într-un aparat automotiv, acesta nu este clasificat ca EEE deoarece nu are funcționalitate ca dispozitiv independent și poate funcționa doar ca parte componentă a aparatului automotiv. Exemplele includ sistemele audio și de divertisment integrate sau unitățile de navigație prin satelit instalate în mașini, bărci sau avioane.

Alte categorii de EEE-uri care fac excepție de la prevederile Regulamentului privind DEEE sunt următoarele:

- echipamente necesare pentru protecția intereselor esențiale de securitate națională, inclusiv a armelor, munițiilor și materialului de război destinate scopurilor specific militare;
- echipamente care sunt proiectate și instalate special ca parte a unui alt tip de echipament ce este exclus sau nu intră în domeniul de aplicare al prezentei legi, care își pot îndeplini rolul doar dacă sunt incluse în echipamentul respectiv;
- becurile cu filament;
- echipamente proiectate pentru a fi trimise în spațiu;
- unelte industriale fixe de dimensiuni mari;
- instalații fixe de dimensiuni mari, cu excepția echipamentelor care sunt în astfel de instalații, dar care nu sunt special proiectate și instalate ca parte a instalațiilor respective;
- mijloace de transport de persoane sau de mărfuri, cu excepția vehiculelor electrice cu două roți care nu sunt omologate;
- echipamente mobile fără destinație rutieră accesibile exclusiv pentru uz profesional;
- echipamente proiectate doar în scopuri de cercetare și dezvoltare și accesibile doar în cadrul unor tranzacții dintre întreprinderi;
- dispozitive medicale, inclusiv pentru diagnostic in vitro, atunci când se preconizează că aceste dispozitive vor fi infectate înaintea încheierii ciclului de viață, precum și dispozitivelor medicale implantabile active.

Sistem individual vs Sistem colectiv

Sistemul individual (SI) reprezintă un mod de implementare REP de către producătorii EEE, în special aplicabil pentru EEE care sunt folosite în scop propriu de către producători sau pentru produsele destinate altor utilizatori decât gospodăriile casnice.

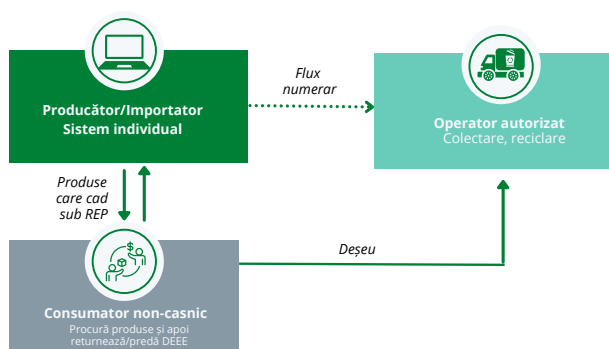

figura 2.

Fluxul de gestionare a EEE în cadrul sistemului individual de REP

SI presupune că producătorul de EEE își va gestiona direct obligațiile privind colectarea, reciclarea și valorificarea DEEE rezultate din produsele plasate pe piață, folosind propriile puncte de colectare a acestora.

Dovada SI este contractul cu operatorul autorizat de AM pentru colectarea și tratarea DEEE și Planul AM.

Sistemul colectiv (SC) reprezintă un alt mod de implementare REP de către producătorii care plasează pe piață EEE destinate consumului în gospodăriile casnice. Scopul SC este de a prelua și a asigura îndeplinirea obligațiilor legale legate de gestionarea DEEE, în numele producătorilor.

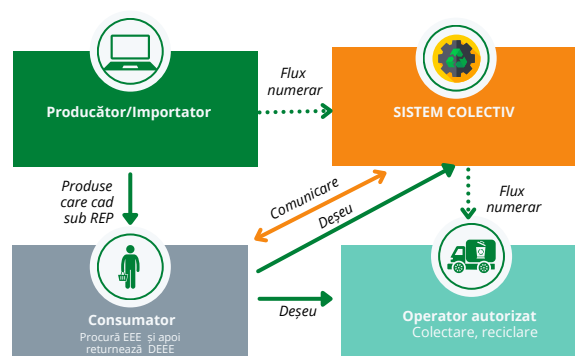

figura 3.

Fluxul de gestionare a EEE în cadrul sistemului colectiv de REP

În cazul SC, producătorii au 2 opțiuni.

- Aderarea la un [SC deja autorizat de AM](#). Dovada statut membru SC este contractul de aderare la SC autorizat. În acest caz producătorul nu are obligativitatea elaborării unui PO, acesta fiind deja realizat de SC autorizat.
- Crearea și autorizarea unui SC, conform prevederilor art.25, alin (10) din Legea nr.209/2016 privind deșeurile. SC este o organizație nonprofit, formată de cel puțin 3 producători de EEE-uri. Dovada SC este Extrasul din Registrul de stat, Statut SC și Lista fondatorilor.

SC se autorizează de AM.

Organizare colectare separată

Distribuitorii de EEE care desfășoară activități în unitățile comerciale cu o suprafață comercială mai mare de 200m², destinată comercializării de echipamente electrice și electronice, asigură preluarea gratuită în imediata sa vecinătate a DEEE de dimensiuni mici (dimensiune exterioară nu este mai mare de 25cm), fără obligația de a cumpăra EEE de tip similar. În acest scop, producătorii de EEE trebuie să pună la dispoziție un container de colectare. Distribuitorul de EEE trebuie să plaseze containerul de colectare într-un loc vizibil în zona de vânzare.

La furnizarea unui produs nou, la solicitarea cumpărătorului, distribuitorii preiau DEEE în sistem „unul la unul”, fără a solicita plată pentru predarea DEEE, în aceleași condiții precum condițiile de livrare a produsului nou, dacă echipamentul este de tip echivalent și a îndeplinit aceleași funcții ca și echipamentul nou furnizat.

Pentru colectarea separată a DEEE de la gospodăriile particulare, producătorii care aplică REP prin SC, împreună cu APL, vor:

1. Organiza colectarea și transportul DEEE către puncte fixe și mobile prin serviciul de salubritate. La cerere, autoritățile locale vor oferi gratuit spațiu pentru punctele de colectare.
2. Stabili modalitatea și frecvența colectării (minim o dată pe semestru).
3. Prelua și preda DEEE colectate producătorilor sau SC pentru tratare și reciclare.
4. Asigura puncte de colectare pentru localitățile cu peste 10.000 de locuitori. În localitățile mai mici, colectarea se va realiza prin campanii semestriale.

Contribuții financiare REP vs Taxa de mediu

Contribuțiile financiare plătite de producătorii de produse pentru îndeplinirea obligațiilor REP **acoperă următoarele costuri** pentru EEE plasate pe piață:

- costurile aferente colectării separate a DEEE și transportului ulterior al lor, precum și operațiunilor de tratare, inclusiv de tratare necesară pentru îndeplinirea obiectivelor privind gestionarea DEEE și costurile necesare pentru atingerea țintelor, luându-se în considerare veniturile dobândite din reutilizare, din vânzările de materii prime secundare obținute din produsele lor și din taxele de depozitare nerevendicate;
- costurile aferente furnizării de informații adecvate deținătorilor de DEEE;
- costurile aferente colectării de date și obligațiilor de raportare;
- alte cheltuieli de ordin administrativ.

Sistemele colective care reprezintă producătorii de echipamente electrice și electronice vor constitui un comision, pe baza garanțiilor financiare oferite de aceștia, pentru a acoperi costurile colectării, tratării, valorificării și eliminării ecologice a deșeurilor generate de produsele introduse pe piață, inclusiv în cazul producătorilor care și-au încetat activitatea.

Contribuțiile financiare pentru implementarea REP (taxa REP) se aplică pentru EEE-urile clasificate în 6 categorii (temporar 10 indicate în HG 212/2018)

Taxă pentru poluarea mediului, reglementată prin Legea 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului, se aplică pentru lista de EEE specificată în anexa nr.8 la prezenta lege, la categoria - *“Mașini, aparate și echipamente electrice și părți ale acestora; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul, aparate de televiziune de înregistrat sau de reprodus imagine și sunet; părți și accesorii ale acestor aparate.”*

Cota taxei pentru aceste produse (În cazul de față lămpi) variază între 0,6-3,6% din baza impozabilă.

Baza impozabilă pentru lista produselor din anexa nr.8 se stabilește după cum urmează:

- pentru mărfurile importate – valoarea facturată a acestora;
- pentru mărfurile procurate de la persoane fizice și juridice de pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al acestora –valoarea de procurare a mărfurilor respective;
- pentru mărfurile de fabricație proprie – valoarea livrării mărfurilor respective, fără T.V.A.

Marcarea EEE

Conform HG nr.212/2018, producătorii și/sau distribuitorii trebuie să ofere utilizatorilor de EEE toate informațiile necesare în instrucțiunile de utilizare sau la punctul de vânzare cu referință la:

- obligația de a nu elimina DEEE ca deșeuri municipale nesortate și de a colecta separat aceste DEEE;
- sistemele de predare și colectare puse la dispoziția lor;
- rolul utilizatorilor în reutilizarea, reciclarea și celelalte forme de valorificare a DEEE;
- efectele potențiale asupra mediului și sănătății umane ca urmare a prezenței substanțelor periculoase în echipamentele electrice și electronice.

Conform Anexei nr. 13 al HG 212/2018, EEE se marchează cu simbolul care indică faptul că EEE fac obiectul unei colectări separate. Simbolul reprezintă o pubeză cu roți barată cu două linii în formă de X, ca în imaginea de mai jos.

Simbolul trebuie să fie tipărit vizibil, lizibil și durabil.

În cazul în care, din cauza dimensiunii echipamentului sau modului de funcționare a acestuia, nu este posibilă aplicarea simbolului pe echipament, simbolul respectiv va fi aplicat pe ambalaj, pe instrucțiunile de utilizare și pe certificatul de garanție al echipamentului electric și electronic în cauză.

Producătorii, în coordonare cu organul central de mediu al administrației publice, precum și autoritățile APL promovează și cofinanțează campanii de informare și educare a consumatorilor pentru a-i încuraja să faciliteze procesul de colectare, reutilizare, tratare și valorificare a DEEE.

REP DEEE și controlul de mediu

Inspectoratul pentru Protecția Mediului este organul de control desemnat în domeniile: protecția mediului, aerului atmosferic, florei, faunei, resurselor forestiere, piscicole, acvatice, solului, utilizarea subsolului și resurselor naturale, inclusiv **supravegherea pieței privind EEE și DEEE.**

Conform Listelor de verificare aprobate prin **Ordinul nr.9 din 17.01.2023** utilizate de IPM pentru control planificat sau inopinant, următoarele întrebări pot fi adresate producătorilor de EEE în procesul controlului:

- 1** Producătorul de produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorilor (REP) este înregistrat în Sistemul Informațional Automatizat „Managementul Deșeurilor” (SIA MD)?

*Art. 12 alin.(5) lit. c) din
Legea nr.209/2016
privind deșeurile.*

- 2** Producătorul de produse supuse reglementărilor REP asigură etichetarea și marcarea produselor și utilizarea simbolurilor care indică faptul că produsul face obiectul unei colectări separate?

*Art. 12 alin.(5) lit. a) din
Legea nr.209/2016
privind deșeurile.*

- 3** Producătorul de produse supuse reglementărilor REP asigură:

- prezentarea dovezii unui sistem individual sau de membru al unui sistem colectiv de colectare, tratare, valorificare sau eliminare a produselor ce au devenit deșeuri?

*Art.12 alin.(5) lit. e) din
Legea nr.209/2016
privind deșeurile.*

- derularea unor programe de informare/conștientizare privind colectarea și tratarea produselor ce au devenit deșeuri?

*Art.12 alin.(5) lit.f) din
Legea nr.209/2016
privind deșeurile.*

- realizarea țintelor de colectare și reciclare a produselor ce au devenit deșeuri?

*Art.12 alin.(5) lit.g) din
Legea nr.209/2016
privind deșeurile.*

[Lista de verificare în domeniul gestionării deșeurilor în cadrul controlului de stat efectuat de IPM](#)

Practici sustenabile

Un design optimizat al EEE-urilor joacă un rol esențial în facilitarea reciclării, asigurând utilizarea unor materiale compatibile și ușor de separat, reducând astfel contaminarea și costurile procesării. Alegerea unui design prietenos cu reciclarea contribuie direct la economia circulară, permițând reintegrarea eficientă a materialelor în lanțurile de producție.

Unul dintre elementele de bază ale mecanismului REP este încurajarea producătorilor să integreze considerentele de mediu în designul produselor. Aceasta înseamnă proiectarea pentru durabilitate, reparabilitate și reciclabilitate. Produsele electronice proiectate având în vedere acești factori pot reduce semnificativ impactul asupra mediului și sunt, adesea, mai atractive pentru consumatorii preocupați de mediu.

Produse de echipamente electronice (afișaje electronice) fac parte din grupurile de produse pentru care se stabilesc criterii de acordare a etichetei ecologice, conform prevederilor [HG nr. 204/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind etichetarea ecologică](#). Câteva din cerințe pentru a obține dreptul de utilizare a etichetei ecologice:

- Înlocuirea substanțelor periculoase cu materiale mai sigure sau soluții tehnice alternative.
- Creșterea duratei de viață a produselor și promovarea reutilizării acestora.
- Asigurarea unui raport echilibrat între avantajele și riscurile asupra mediului, sănătății și siguranței.
- Alinierea cu criteriile stabilite pentru alte etichete ecologice, în special etichetele ecologice SM EN ISO 14024 „Etichete și declarații de mediu. Ecoetichetare de tipul I. Principii și proceduri”, în cazul în care acestea există pentru grupul respectiv de produse.

Cea mai bună modalitate de a încetini creșterea DEEE-urilor este să păstrăm electronicele în uz cât mai mult timp posibil. În acest context REP presupune și responsabilitatea producătorilor de a oferi servicii de REPARAȚIE clienților săi. În 2024 a fost aprobată [Directiva privind normele comune de promovare a reparații bunurilor](#), care urmărește reducerea numărului cazurilor de eliminare prematură a bunurilor viabile achiziționate de consumatori și pentru a-i încuraja pe aceștia să își utilizeze bunurile mai mult timp.

REP poate asigura finanțare pe termen lung pentru subvenții destinate reparațiilor, stimulând economia reparațiilor. În Franța, consumatorii beneficiază, din decembrie 2022, de un fond pentru reparații finanțat prin contribuțiile REP. Acest sistem se aplică aparatelor electrice și electronice, dar și hainelor și încălțămintei, acoperind în prezent cel puțin 73 de produse. Consumatorii primesc reduceri direct în atelierul de reparații, iar afacerile de reparații sunt rambursate de către SC. Reducerile sunt specificate pentru fiecare grup de produse: de exemplu, 15 € pentru reparația unui fierbător electric, 25 € pentru un telefon și 60 € pentru un televizor. Acest model francez poate servi drept exemplu pentru implementarea unor soluții similare la nivel european și național.

Pentru eficiență, aceste subvenții trebuie susținute de politici care reduc costurile reparațiilor și încurajează o piață competitivă de reparații. Modelul francez oferă un exemplu concret al implementării acestui sistem.

Resurse utile

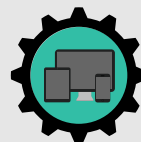
[Lista producătorilor de EEE](#)

[Ghid înregistrare în Lista producătorilor](#)

[LISTA DE VERIFICARE nr. 1.1. în domeniul gestionării deșeurilor, IPM](#)

[Sisteme colective REP](#)

[Video REP explicat simplu](#)

[Acces date operatori autorizați per tip deșeu](#)

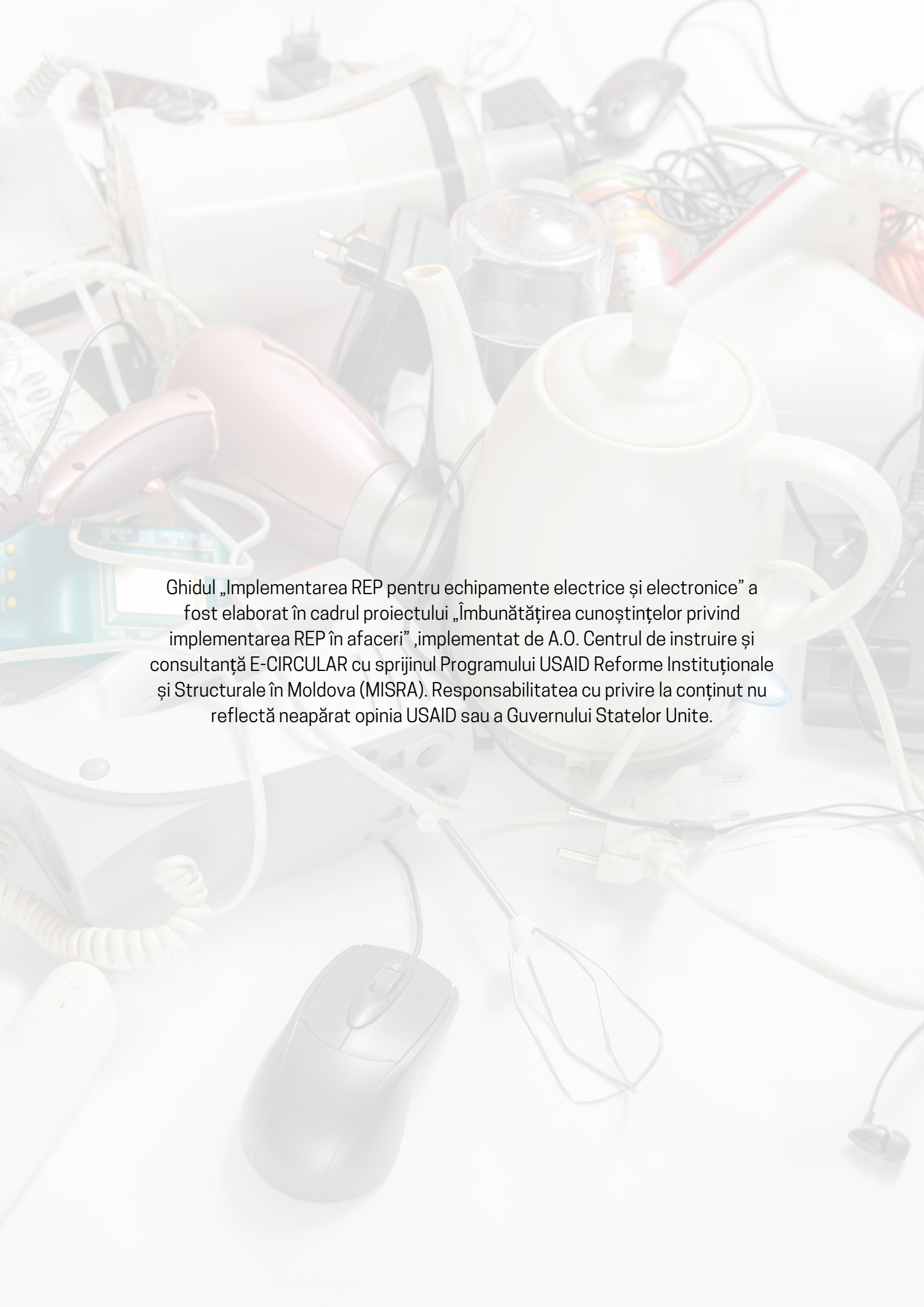

[Studiu DEEE în Republica Moldova](#)

[Harta punctelor de colectare DEEE](#)

Ghidul „Implementarea REP pentru echipamente electrice și electronice” a fost elaborat în cadrul proiectului „Îmbunătățirea cunoștințelor privind implementarea REP în afaceri”, implementat de A.O. Centrul de instruire și consultanță E-CIRCULAR cu sprijinul Programului USAID Reforme Instituționale și Structurale în Moldova (MISRA). Responsabilitatea cu privire la conținut nu reflectă neapărat opinia USAID sau a Guvernului Statelor Unite.